

[Handelsministeren.]

Det bestemmes dernæst i § 4, at Andragender om Tilladelse til Fremstilling af Kartoffelmel og Stivelse skal behandles i et af Handelsministeren nedsat Udvalg, i hvilket de interesserede Parter samt den fornødne Sagskundskab skal være repræsenteret, og at det paahviler dette Udvalg at bistaa Handelsministeren med Hensyn til de i Forbindelse med Kartoffelmels- og Stivelseordningens Administration i øvrigt staaende Forhold. Det nævnte Udvalg skal ifølge Sagens Natur være et Udvalg, der har særlige Forudsætninger for at kunne være vejledende og raadgivende for Ministeren i de Spørgsmaal, her er Tale om.

Forinden Handelsministeren tager endelig Stilling til, hvor Kartoffelmelsfabrikkerne skal ligge, vil Ministeren ifølge § 4, sidste Stykke, have at forhandle med et af Rigsdagen i Henhold til Grundlovens § 45 valgt Udvalg paa 4 Medlemmer. For Tiden har vi 3 Kartoffelmelsfabrikker her i Landet. Den ene Fabrik er og har i en Række af Aar været i Drift; de to andre ligger stille og har ikke været i Drift i den senere Tid — den ene af dem, nemlig Fabrikken ved Grimstrup i Nordsjælland, har overhovedet ikke været i Drift i de sidste 12—13 Aar. Det er min Hensigt at lade disse 3 Fabrikker fortsætte med Kartoffelmelsproduktionen, og der har saa været Tale om paa Grundlag af den Statistik, der findes angaaende Forbruget af Kartoffelmel, at tilvejebringe nogle flere Fabrikker, alle i Jylland, hvor jo den magre Jord fortrinsvis findes. Det har været paa Tale at oprette 4 nye Fabrikker, saa at man fik i alt 7 Kartoffelmelsfabrikker, idet man regner med, at disse 7 Fabrikker vil være i Stand til at producere alt det Kartoffelmel, som det danske Samfund har Brug for. Hvor disse 4 nye Kartoffelmelsfabrikker skal ligge, skal jeg ikke udtale mig om, det er der ikke truffet nogen som helst Bestemmelse om. Jeg har ikke paa Forhaand nogen Særmening derom, saaledes at Direktiv kan udgaa paa Forhaand fra Handelsministeriet, og jeg ønsker i høj Grad, at Rigsdagen skal være medvirkende til at udpege de Steder, hvor de nye Kartoffelmelsfabrikker skal ligge. Jeg kan kun sige, at jeg tror, der vil være almindelig Enighed om, at de ikke bør ligge i umiddelbar Nærhed af de Fabrikker, som Spritfabrikkerne har i Drift i Hobro og Aalborg, og hvortil der kan forventes en øget Leverance af Kartoffler. De Egne, der ligger der omkring, maa saa være henvist til, hvis de har en særlig Interesse af ogsaa i Fremtiden at dyrke Kartoffler, at

finde Afsetning for deres Produkter ved de nævnte Spritfabrikker.

§ 5 indeholder Bestemmelse om Straf for Overtrædelser af denne Lov. I § 6 bestemmes, at Ministeren kan afholde de med Lovens Gennemførelse og Administration forbundne Udgifter, for saa vidt de ikke dækkes af vedkommende Virksomheder, og disse Udgifter vil saa være at bevilge paa de aarlige Finanslove. — Loven skal ikke gælde for Færøerne.

I § 7 fastsættes, som jeg allerede har nævnt, at Bestemmelserne vedrørende Sprit og Gær kun har Gyldighed til Aarets Udgang, hvorimod de øvrige Bestemmelser i Loven vedbliver at gælde frem i Tiden, af den simple Grund, at da der er Tale om Etablering af nye Virksomheder og Istandsettelse af ældre med en ikke ringe Bekostning, maa man være saa nogenlunde sikker paa, at Ordningen kan opretholdes en Række Aar frem i Tiden, saaledes at de paagældende, der her gaar ind med nye Kapitaler, kan være nogenlunde garanteret mod ubehagelige Overraskelser.

Forslaget har vundet almindelig Tilslutning i det andet høje Ting, og jeg anbefaler det nu til det høje Landsting til en velvillig og, jeg vil tilføje, hurtig Behandling, thi hvis de paagældende Fabrikker skal kunne bygges i denne Sommer, saa at de kan træde i Virksomhed til Efteraaret, naar Kartoffelhøsten finder Sted, er der jo ikke megen Tid at spilde, saa maa man se at faa Fabriksanlægene paabegyndt snarest muligt.

Bækgaard: Formaalet med det foreliggende Lovforslag, som den højtærede Handelsminister nu har gennemgaaet og anbefalet, er at skabe Betingelser for Afsetning af en Del, selv om det ogsaa kun er en ringe Del, af den danske Jords Afgrøde, nemlig af Kartoffelafgrøden. Af det samlede danske Landbrugsareal indtager det med Kartoffler dyrkede Areal lidt over 3 pCt. — efter Tællingen i 1926 var det 3,2 pCt. Selv om det saaledes ikke er nogen stor Del af den danske Jord, der dyrkes med Kartoffler, spiller det dog en ikke ringe Rolle for Landbruget, navnlig i daarligere Egne af Landet, idet det er en Afgrøde, som betaler sig forholdsvis godt paa de lette Jorder. Man vil saaledes se af Statistikken, at medens de lette, sandede Jorder i Vest- og Midtjylland er langt under de bedre Jorder i Østjylland og paa Øerne med Hensyn til Kornudbytte pr. Arealenhed, gør det modsatte sig gældende med Hensyn til Kartoffelavl. Af Rug avles der saaledes i